



Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
медичної частини № 71 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я
Державної кримінально-виконавчої служби України» у Житомирській
області**

15.08.2024

м. Київ, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 15.08.2024 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування медичної частини № 71 філії Державної установи «Центру охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Житомирській області (далі – медична частина).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Морозов Руслан Олегович, начальник відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Петросов Владислав Георгійович, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Загальна інформація.

Медична частина № 71 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Житомирській області розташована на території Державної установи «Коростенська виправна колонія (№ 71)» (далі – установа) за адресою: Житомирська область, місто Коростень, вулиця Білорозовицьке шосе, 4.

Керівництво: Багинський Микола Миколайович – завідувач медичної частини (під час відвідування знаходився у щорічної відпустці). Тимчасово виконує обов'язки завідуючого медичної частини старший фельдшер – Бутрик Віктор Анатолійович.

Штатна чисельність персоналу медичної частини: завідувач медичної частини – 1,0 шт. одн.; лікар-терапевт – 0,5 шт. одн.; лікар-інфекціоніст – 0,5 шт. одн.; лікар-стоматолог – 0,5 шт. одн.; лікар-рентгенолог – 0,5 шт. одн.; лікар-психіатр – 0,25 шт. одн.; старший фельдшер – 1,0 шт. одн.; фельдшер – 4,0 шт. одн.; медична сестра стоматологічного кабінету – 0,5 шт. одн.; клінічний лаборант – 0,5 шт. одн.; помічник фармацевта – 0,5 шт. одн.; молодша медична сестра – 0,5 шт. одн.

На час відвідування неуккомплектовані посади лікаря-терапевта – 0,5 шт. одн., лікаря-психіатра – 0,25 шт. одн, сестри-медичної – 1,0 шт. одн. та рентгенлаборанта – 0,5 шт. одн.

На день відвідування групи НПМ на медичному обслуговуванні перебувала 601 особа.

В медичній частині оновлений рентгенодіагностичний кабінет, проведений ремонт приміщення та встановлено нове обладнання.

Забезпечено цілодобове чергування медичного працівника (фельдшера), яким надається медична допомога.

Під час відвідування група НПМ мала можливість безперешкодно оглянути приміщення медичної частини, ознайомлюватися з умовами організації надання медичної допомоги засудженим, вивчати необхідну документацію.

Медична частина має наступні приміщення: кабінет завідуючого, кабінет лікарів (ординаторська), кабінет лікаря-стоматолога, кабінет лабораторних досліджень, кабінет для проведення рентгенологічних досліджень, маніпуляційний кабінет, кабінет прийому пацієнтів, приміщення для зберігання лікарських засобів та медичних виробів, санітарна кімната. Приміщення медичної частини обладнано бактерицидними опромінювачами.

На другому поверсі медичної частини розташовані палати-камери для лікування пацієнтів в умовах стаціонару, які розраховані на 14 осіб. Під час відвідування на стаціонарному лікуванні пацієнти не перебували. В приміщенні наявні 2 ізолятори для розміщення 8 пацієнтів (один на 2 койко-місця, другий на 6 койко-місць). В ізоляторах наявні санітарні кімнати, однак душ перебуває у стані ремонту.

У дворі медичної частини, окремо, створено місце для збору мокротиння. У разі необхідності проведення дослідження мокротиння медична частина надсилає біологічний матеріал до лабораторії у Житомирській міській медичній частині №8.

На день відвідування в установі перебуває 77 ВІЛ-інфікованих осіб, які отримують антиретровірусну терапію. Налагоджена взаємодія з центром з профілактики та боротьби зі СНІДом, спеціаліст якого працює за сумісництвом в медичній частині, надає необхідні консультації та призначає лікування. У 2024 році проведено 330 обстежень на наявність серологічних маркерів на ВІЛ.

У 2024 році проліковано 19 осіб з вірусним гепатитом С. Лікування проводилось за підтримки Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні.

При необхідності проведення додаткових обстежень або лікування засуджені мають можливість отримати медичну допомогу у інших закладах охорони здоров'я незалежно від форм власності та підпорядкування.

Водночас в ході відвідування групою НПМ були виявлені недоліки в роботі медичної частини, які призводять до порушень прав засуджених осіб.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ.

1. Вивченням медичної документації виявлено засуджених, які мають встановлену підозру вірусного гепатиту С, проте не проходять дообстеження та не отримують необхідного лікування. Зазначене не відповідає Стандарту медичної допомоги «Вірусний гепатит С у дорослих», затверджене наказом

Міністерства охорони здоров'я України 15.01.21 № 51 та Державній стратегії протидії ВІЛ-інфекції, туберкульозу та вірусним гепатитам до 2030 року, затвердженій розпорядженням Кабінету міністрів України від 27.11.2019 № 1415-р.

2. У медичній частині не організовано проведення замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ) осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів. Як наслідок особи, які перебувають в установі, позбавлені можливості отримувати ЗПТ, що порушує їх право на вибір методів лікування, яке затверджено статтею 38 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Так, Європейський Комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (ЄКПТ) у своїй доповіді до уряду України щодо проведеного візиту ЄКПТ в Україну з 16 по 27 жовтня 2023 року (довідь ЄКПТ) зауважив, що потрапляння до пенітенціарної установи є можливістю вирішити проблему, пов'язану з наркотиками, і тому важливо, щоб відповідна допомога була запропонована всім зацікавленим особам; отже, в усіх установах має бути доступне відповідне медичне обслуговування.

3. У порушення Порядку організації медичної допомоги на первинному, вторинному (спеціалізованому), третинному (високоспеціалізованому) рівнях із застосуванням телемедицини, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.10.2015 № 681, лікарі медичної частини позбавлені можливості здійснювати запити на телемедичне консультування та отримувати консультацію для надання медичної допомоги засудженим особам через відсутність доступу телемедичного комплексу IDIS 7500 до телемедичної мережі.

4. Під час вивчення медичної документації (медичних карт амбулаторного хворого № 025/о (далі – медична карта)) встановлено, що у багатьох медичних картах відсутні медичні огляди лікарів-спеціалістів. Так під час відвідування НПМ до чергового фельдшера звернувся засуджений П., який потребував додаткового обстеження лікаря-уролога у зв'язку з періодичним загостренням хронічного захворювання сечостатевої системи. Однак хворого П. не було скеровано до консультації фахівця та призначене лише симптоматичне лікування.

5. Медичні журнали в медичній частині ведуться з порушенням вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування». Так, деякі журнали не відповідають встановленим формам (фото 1,2,3).

6. Тривалий час в медичній частині не проводилося рентгенологічне обстеження у зв'язку з відсутністю необхідного рентгенодіагностичного

обладнання (на час відвідування обладнання встановлено, у приміщенні рентгенологічного обстеження проведений ремонт).

7. Через нестачу молодшого медичного персоналу до роботи у медичній частині залучаються засуджені без укладання трудових договорів, що порушує абзац 7 пункту 2 розділу II Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 28.08.2018 № 2823/5.

8. У порушення вимог розділу VIII Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08.06.2015 № 325, у медичній частині відсутнє приміщення для тимчасового зберігання та поводження з відходами. Разом з тим не забезпечено належне зберігання, сортування та утилізацію медичних відходів, частина медичних відходів зберігається у коробках в маніпуляційній кімнаті (фото 4).

9. Медична частина має відремонтовану палату (№ 1), проте стіни палати мають нерівну, шорстку поверхню, що унеможливорює вологе прибирання та дезінфекційну обробку, та порушує вимоги пункту 4.2 розділу IV, пункту 8.2 та 8.3 розділу VIII Державних санітарних норм і правил «Санітарно-протиепідемічні вимоги до закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну (медико-санітарну) допомогу», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02.04.2013 № 259 (фото 5,6).

10. Відповідно до вимог розділу VIII Державних санітарних норм і правил затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02.04.2013 № 259, приміщення медичної частини потребують проведення ремонтних робіт. Зазначене дозволить утримувати в чистоті приміщення, обладнання, медичне та інший інвентар та проводити вологе прибирання приміщень (обробка підлоги, меблів, обладнання, підвіконь, дверей) не менше двох разів на добу (фото 7,8).

11. У порушення вимог Державних будівельних норм України ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» в медичній частині не створено умов доступності для осіб з інвалідністю (відсутні пандуси, поручні, контрастне маркування сходових маршів тощо) (фото 9,10).

12. В медичній частині перебувають на обліку 17 осіб з інвалідністю III групи та 3 особи з інвалідністю II групи. Медична частина забезпечує медичне обстеження та огляд медико-санітарної експертної комісії (далі – МСЕК) у разі потреби встановлення та/або строковий перегляд групи інвалідності засуджених. Однак в порушення статті 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» медичні працівники не забезпечують виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Міністерству юстиції України:

вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності медичної частини № 71 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Житомирській області;

забезпечити контроль за дотриманням прав людини і громадянина, реалізацію законних прав засуджених у діяльності медичної частини № 71 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Житомирській області.

Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України та Державній екологічній інспекції України:

з метою негайного припинення реальної загрози життю та здоров'ю громадян, можливого поширенню інфекційних захворювань, порушенням у сфері охорони навколишнього природного середовища, в частині поводження з медичними відходами, у межах повноважень вжити вичерпних заходів реагування, про що поінформувати Секретаріат з наданням копій відповідних документів.

Державній установі «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України»:

опрацювати питання щодо комплектації штатної чисельності медичної частини № 71 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Житомирській області;

облаштувати кабінет замісної підтримувальної терапії для лікування осіб з поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів.

Забезпечити:

проведення профілактичних оглядів осіб, які перебувають в установі;

дотримання правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів;

доступ до телемедичної мережі для здійснення запитів лікарями на телемедичне консультування, можливість зберігати та отримувати медичним працівникам інформацію про проведене обстеження пацієнтів;

облаштувати доступність медичної частини для вільного пересування маломобільних груп населення;

приведення палат стаціонарного відділення у відповідність до вимог чинного законодавства;

належне ведення медичної документації;
належне зберігання, сортування та утилізацію медичних відходів.

Додаток: фото до звіту на 4 арк. в 1 прим.

Керівник групи
Головний спеціаліст відділу реалізації
національного превентивного механізму
у сфері охорони здоров'я Департаменту
з питань реалізації національного
превентивного механізму Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини

Владислав ПЕТРОСОВ

Фото до звіту

Фото 1



Фото 2

№ п/п (відповідно до номеру направлення біоматеріалу на дослідження)	Дата та час забору матеріалу	П.І.Б. пацієнта	Мета дослідження методом ПЛР до РНК HCV			П.І.Б. медпрацівника, який проводив забір матеріалу	Дата, час відправки в лабораторію	Назва установи, куди направлено біоматеріал
			Первинна діагностика вірусного гепатиту С	Моніторинг ефективності лікування через 12 тижнів по завершенні противірусної терапії (СРР 12)	Моніторинг ефективності лікування через 24 тижні по завершенні противірусної терапії (СРР 24)			
1	24.03.22	[Redacted]	+			24.03.22		
2		[Redacted]	+			10		
3		[Redacted]	+					
4		[Redacted]	+					
5		[Redacted]	+					
6		[Redacted]	+					
7		[Redacted]	+					
8		[Redacted]	+					
9		[Redacted]	+					
10		[Redacted]	+					

Фото 3

№ в р/о	Назва установи, куди направлено біоматеріал	Дата отримання результату	Результат дослідження				Примітка
			Позитивний	Негативний	Недійсний	Помилка	
22	1148	28.03.22	+				14.08.2023 своє.
	-	-	+				04.09.2026
	-	-	+				21.12.2024
	-	-	+				03.04.2024 ✓
	-	-	+				
	-	-	+				
	-	-	+				17.02.2024
	-	-	+				13.02.2024 ✓
	-	-	+				
	-	-	+				
	-	-	+				1.05.2025 30.05.2025 ✓

Фото 4



Фото 5



Фото 6



Φοτο 7



Фото 8



Фото 9



Φοτο 10

